

Dinsdag 11 december 1917.

Gisteren morgen zijn er vertrokken, jonge opgeëischten, onder 't geleide van acht gendarmen in 't groen met hun schitterende pinhelmen en hun platen van koper op de borst. Hartbrekende tooneelen hebben aan 't station plaats gehad, schreiende moeders, vasthoudende omhelzingen, groot misbaar. De namen werden een voor een afgeroepen en elk slachtoffer moest afzonderlijk — nog eens of niet meer omziende — zijn pelgrimstocht door den ingang aantreden.

Een Bruggeling, wien het gelukt is een pasport voor Gent te krijgen, heeft ze in 't voorbijrijden des treins te Aaltre gezien. Ze schenen er een spel van te maken, voerden zand, wentelden er zich in en wierpen er met handvullen naar elkaar...

O jeugd! O primavera delle vita!

Tusschen 10 en 11 dezer concert van bommen werpen. Drie avions zijn gevallen tusschen Baarle en Drongen. De inzittenden ziende, dat er gevaar voor ontploffing was, sprongen bij tijds naar beneden en vluchtten de velden in. De avions liggen nog ter plaats: nagenoeg 70 meter lang met een reeks van niet ontplofte bommen, die er van onderen aanhingen.

Opeischingen in alle standen der samenleving zijn gedaan, oprecht gruwelijk ditmaal; jongens van 't Atheneum van achttien jaar, men beweert zelfs van 15, moeten zich aanmelden en worden verplicht om voor den vijand te gaan werken. De vrijwilligers — indien zulk een mes op de keel vrijwillige handeling mag heeten — worden naar Aaltre gestuurd — een 24 tal kilometers van hier. — Ze moeten helpen aan het leggen van een spoorbaan. De weigerende oproerlingen zijn bestemd voor Kortrijk in de gevaarlijke zone, als arbeiders aan de loopgraven. Ik heb gehoord, dat allen zwegen, toen de keus hun gelaten werd, moedig stand houdend tegen overmacht. Daarop werd hun het volgende verklaard: zij, die den leeftijd van 't hooger onderwijs hebben bereikt, zijn vrij van den dwangplicht, als ze toestemmen de vlaamsche leergangen der Hoogeschool bij te wonen. En het verluidt, dat een vijftigtal hebben toegestemd. Welke vruchten kan een dergelijk opgedrongen onderwijs afwerpen anders dan haat wekken tegen de taal, waarin het wordt verstrekt en tegen hun professoren zelve. Intusschen zijn al de schoolmeesters van het lager, en de leeraren van het middelbaar onderwijs uit hun dienst ontslagen en loopt de proletariërsjeugd — sinds kort tot den verplichten schoolgang gedwongen — als tijdverliezende zwervers langs de straat.

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)